

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ В НАВЧАННІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ УЧНІВ 2 КЛАСУ

К.І. Пономарьова, провідний науковий співробітник відділу початкової освіти, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник

Анотація

У презентації схарактеризовано інноваційні підходи в навчанні другокласників української мови за типовою освітньою програмою, розробленою під керівництвом О. Я. Савченко. А саме: застосування дослідницького методу під час засвоєння початкових лінгвістичних знань; використання системи компетентісно орієнтованих прийомів, форм і засобів навчання для розвитку усного діалогічного і монологічного мовлення, для формування умінь знаходити інформацію в текстах різних типів і форматів; розвитку мовленнєво-творчих здібностей; дослідження і створення простих медіа продуктів; для перевірки результатів навчальної діяльності учнів.

Представлено навчально-методичний комплект до підручника «Українська мова та читання. Частина 1» для 2 класу автора К. І. Пономарьової, зміст і дидактичне наповнення якого спрямовані на забезпечення реалізації зазначених інноваційних підходів. Висвітлено методичні рекомендації щодо використання комплекту в навчально-виховному процесі.

Ключові слова: навчання української мови, інноваційні підходи, другий клас, навчально-методичний комплект.

Комплект підручників з української мови та читання

Розподіл навчальних годин

- Українська мова – 3,5 години
- Читання – 3,5 години

Упродовж тижня:

- 3 години – українська мова
- 3 години – читання
- 1 година – на одному тижні – урок розвитку мовлення,
на іншому – урок позакласного читання.

Уроки розвитку мовлення за зошитом "Малюю словом" присвячені:

- написанню розповіді за запитаннями,
- за малюнками і поданим заголовком,
- за власними спостереженнями і запитаннями,
- за серією малюнків,
- за кадрами фільму і мультфільму,
- про власні вподобання, мрії і бажання,
- написанню листа із проханням,
- складанню тексту для святкової листівки,
- опису весняної квітки тощо.

Урок розвитку мовлення "Складання розповіді за малюнком на тему «Весна»"

1. Розглянь малюнок. Розкажи, яка твоя ролка на цьому зображенні. Поясни, чому так думаєш.

2. Послухай, як весну зобразив композитор. Що ти уявляєш, коли слухавш цю мелодію?

<https://bit.ly/2LAP096>

3. Прочитай слова. Підкресли ті, якими ти хочеш розказати про весну, зобразивши на малюнку. Додавай інші слова, які бачивши використати.

Малюю весну		
Ніколи кредметів сніг струмки проталини	Ніколи зламав траву пуклясті зелені	Ніколи йди хрипів тише дають

4. Намалюй словами весну, зобразивши на малюнку. Використовуй слова з попереднього завдання.
5. Запиши свою розповідь. Розпочне із заголовка.

6. Намалюй словами весну, яку бачивши на малюнку.

7. Прочитай нову мелодію і запевняй.

8. Розгадай ребуси. Поясни, що означають слова-відгадки.

А ЕНЬ

К ЕНЬ

А ЕНЬ

Дослідницький підхід до вивчення мовних знань передбачає:

- знаходження певних мовних одиниць чи явищ у реченні або тексті;
- проведення дослідження за поданим у підручнику алгоритмом;
- формулювання висновку;
- перевірку власної думки за поданим нижче правилом.

Застосування дослідницького підходу під час вивчення слів – назв чисел

1. Друзі завітали до студії юних художників і художниць. Прочитай вірш і дізнаєшся, що вони там побачили.

У Михайлика в руці —
вісім різних олівців.
У його сестрички Соні —
голубий і два червоні.
У кирпатенького Жені —
півдесятка — всі зелені.
А в Олеся — без трьох **десять**.
Скільки будемо їх мати,
як до купи всіх зібрати?

Федір Петров

Проведи дослідження!

1. Постав питання до виділених у вірші слів.
2. Поясни, що називають ці слова — предмети, ознаки, числа чи дії. Перевір себе за правилом.

Слова, які відповідають на питання **скільки?**, називають **числа**.

Завдання із робочого зошита “Застосовую знання” до теми “Розпізнаю слова – назви чисел”

3. Склади речення за малюнком і поданими початками. Використовуй слова — назви чисел.

У вазі _____.

На полиці _____.

4. Запиши в кросворд кількість предметів на кожному малюнку. Слово-відгадку запиши в подане речення.

Тиждень має _____ днів.

Картки “Формування предметних компетентностей” до теми “Числівник”

Картка 18 Числівник

Прочитай, ага!

1. Допоможи пшокові обчислити вирази. Запиши результати обчислень цифрами і словами.

$$10 + 4 = \square \quad \text{_____}$$

$$8 + 8 = \square \quad \text{_____}$$

2. Допоможи зайчикові порахувати, скільки жолтеньких овочів у його запасі. Запиши числа словами.

У запасі зайчика _____ буряків,
морквин і _____ капустин.

Картки-тренажери з грамотного письма “Пишу без помилок”

Оршон
Катерина Понамарьова
Нова українська школа
Пишу без помилок
Картки-тренажери з української мови
2 КЛАС

Картка 13 **Назви птахів**

1. Прочитай слова у словнику. Зверни увагу на їх написання і вимову.

СЛОВНИК		
дівол	дубка	півень
озуля	півкід	свинок

2. Встав пропущено слова. Вибери із слівника.

1. У вірні на якому відлітають а... і
а... 2. Д... ми на голці
червою шапочку. 3. У с...
4. П... ми червоної
3. У м... дубок з мішкою

3. Прочитай речення. Встав пропущено в слова букви.

1. У лісі лує а... зуля. 2. З вітром повернулася а... дубка.
3. Ступав дубком по корі дуба дуб... а. 4. До нішки прилетіла с... нидка. 5. По двору поважно ходить пів... нь. 6. Незагнаний дубок має п... дубок.

4. Розглянь картини. Підпиши кожне зображення птаха.

14

Види завдань на розвиток усного діалогічного мовлення:

- відтворення, розігрування діалогів із прочитаних текстів;
- доповнення діалогу репліками-відповідями на подані запитання;
- побудову запитань до запропонованих реплік-відповідей;
- розігрування діалогу за ситуативним малюнком;
- складання діалогу за словесно описаною вчителем ситуацією;
- продовження діалогу за поданим початком.

Зразки завдань на розвиток усного діалогічного мовлення:

3. Разом з однокласником (однокласницею) прочитайте в ролях розмову Родзинки з Євою.

Якоюсь Родзинка поверталася зі школи. Бачить — на вулиці стоїть маленька дівчинка й плаче. Родзинка запитала:

- Дівчинко, як тебе звати?
- Єва.
- Чому ти плачеш?
- Я загубилася.
- А де ти живеш?
- Удома.
- А де твій дім?
- Не знаю.

1. Пограй з однокласниками в театр. Прочитайте розмову друзів у ролях.

Родзинка: Чи є в тебе улюблена іграшка?

Щебетучик: Звичайно! Це конструктор «Лего».

Гаджик: Чому тобі подобається конструктор?

Щебетучик: Бо я люблю будувати щось нове.

Читалочка: А в мене є конструктор слів.

Гаджик: О, це цікаво!

5. Візьми інтерв'ю в однокласників (однокласниць) за поданими запитаннями.

1. Хто з вас бував на пікніку?
2. Де і з ким ви його влаштували?
3. Чим там займалися?

Види завдань на розвиток усного монологічного мовлення:

- переказування прочитаних чи прослуханих текстів;
- складання усних зв'язних висловлень за малюнком чи серією малюнків, світлиною, коміксами;
- розповідь про прочитану книжку, журнал;
- висловлення вражень від переглянутих мультфільму, фільму, телепередачі, вистави;
- розповідь про побачену, почуту, пережиту ситуацію чи подію з особистого життя.

Зразки завдань на розвиток усного монологічного мовлення:

10. Розглянь малюнок. Як думаєш, що мама забороняє робити дитині? Поясни чому.

6. Щебетунчик зібрав світлини про Диснейленд. Розглянь їх. Розкажи, яких персонажів з мультфільмів ти впізнаєш.

7. Розглянь схему Дитландії. Розкажи, які станції тут зображено, що роблять діти на кожній із них.

6. Розглянь комікси. Розкажи, що зображено на них.

Формування умінь знаходити інформацію в текстах різних типів і форматів

1. Прочитай запрошення, яке отримали друзі.

2. Знайди в запрошенні відповіді на запитання Родзинки.

1. Кому призначене запрошення?
2. Хто запрошує друзів?
3. Навіщо Мар'янка запрошує друзів?
4. Коли вона чекає на гостей?
5. Куди мають прийти гості?

6. Прочитай рекламний текст. Про що в ньому йдеться? Випиши спонукальні речення.

6. Прочитай назви атракціонів. Вибери ті, на яких ти зможеш побувати, якщо маєш 100 гривень. Запиши, які атракціони ти обираєш.

ЛУНА-ПАРК	
Атракціони	Ціна
Американські гірки	80 грн
Огняове колесо	60 грн
Батут	60 грн
Карусель	50 грн
Лабіринт	50 грн
Кімната сміху	40 грн

Завдання на розвиток мовленнєво-творчих здібностей

5. Знайди слова, «заховані» серед букв. Склади з ними розповідь (2-3 речення) і запиши.

АМПЙОСИПШУЙОРЖВІЬОЗЧНЙОДЛІУЕЦ

6. Гаджик намалював веселу пригоду. Розглянь його малюнок. Назви, які кошенята за кольором. Напиши, де знаходиться кожне з них.

6. Напиши текст-опис про зображену на світліні тваринку за поданими запитаннями. Розпочни із заголовка.

1. Хто це?
2. Якого вона розміру і кольору?
3. Якого має хвоста?
4. Які в неї вухка?
5. Що нагадують очі?

8. Читалочка побувала в шкільному живому куточку. Допоможи їй скласти розповідь про нього. Скористайся малюнком і поданими словами. Запиши утворений текст.

побувала
побачила
сподобалась
сфотографувалась

Напрями роботи з медіа:

- використання медіапродуктів для розвитку різних видів мовленнєвої діяльності;
- дослідження медіатекстів;
- створення простих медіапродуктів.

Використання медіапродуктів для розвитку мовлення

7. Читалочка пропонує тобі переглянути кадри з мультфільму. Розкажи, що відбувається на кожному кадрі.

— Я буду керувати!
— Ні, я!

Ой! Рятуйте!

На кораблі треба дружити!

5. Біля входу в аквапарк друзі побачили рекламний щит. Прочитай напис на ньому. Розкажи, що зацікавило тебе в цій рекламі.

6. Розглянь комікси. Розкажи, яка пригода сталася з котом.

Дослідження медіа передбачає:

- сприймання медіапродуктів;
- аналіз та інтерпретація (для кого призначений медіапродукт, з якою метою створений);
- критичне оцінювання інформації в медіатекстах;
- висловлення власного ставлення до медіапродукту.

1. Гаджик сфотографував рекламні щити і показав друзям. Розглянь ці світлини. Прочитай написи на щитах.

2. Разом з однокласниками дайте відповіді на запитання Гаджика.

1. Що зображено на цих рекламних щитах?
2. Як думаєш, для чого в місті розмістили ці щити?
3. Чи захотілось тобі побувати в зоопарку?

Завдання на створення простих медіапродуктів:

- оформити виставку малюнків;
- зробити фотоколаж;
- оформити афішу шкільного ранку;
- підготувати стіннівку;
- зробити рекламу за поданим зразком;
- створити книжечку власних творів тощо.

Перевірка результатів навчання за посібником "Мої досягнення"

Катерина Писонярова

Мої досягнення

2 КЛАС

Тематичні перевірні роботи з української мови.

перевірмо свої досягнення з теми «Речення»

Почитай, ад ти знаєш про речення. Допоможи дружині виконати завдання.

Завдання 1. Прочитай/зроби слів. Допоможи Радисі вибрати серед них речення. Підкресли його.

У горах мені дуже
Мені дуже цікаво
У горах мені цікаво.

Завдання 2. Допоможи Гадисі вибрати з поданих слів речення. Залюди його.

Осіння цвікочі жарується до

Завдання 3. Прочитай розмову двох учнів. Постав розділові знаки в кожне речення.

— Налаштуй, дай мені хлібця
— Не дам
— Ох, і кажу ж ти
— А ти везиш
— Прок чому
— Во як везеш чомо простити

Завдання 4. Напиши, що треба робити, щоб бути чистим (чистою).

Завдання 5. Випиши з розмови учнів загальнознавчі речення.

Завдання 6. Перефразуй висказані речення на ряснішає і зменш. Підкресли головні слова.

Завдання 7. Прочитай текст. Допоможи Шабунечці поділити його на речення. Постав у кожне відповідний розділовий знак.

Діти, я перевірила вашу роботу і знаю що помітила з однією буквою ви дружите вона у вас виконала гарно а інші виконали не дуже гарно подумайтеся з ними

Завдання 8. Допоможи Чабунечці розкрити речення за поданими питаннями. Скористайся диктоном.

(Коло?) _____ ми виконаємо (судити?) _____
(Коло?) _____ чекати (жати?) _____
випишуться.
Ми вітаємося і вітаємо (судити?) _____

Завдання 9. Напиши 2-3 речення про те, що тобі подобається в твоїй школі.

Додаток: крапка, кома, тире, двоїчка, слог.

Перевірка результатів навчання за посібником "Перевірка предметних компетентностей"

ТЕМА. РЕЧЕННЯ
Перший варіант

Розглянь малюнок. Користуйчись ним, виконай подані завдання.

1. Куди прийшли діти, зображені на малюнку? Завжди один речення.
2. При чиєму запитанні діти бібліотекарка? Завжди 1 речення.
3. Складіть запитання до поданої малюнком сцени, на якість питання.
4. Прочитай речення. Знайди такі, щоб вони відповідали малюнку. Завжди.

Продовжи за допомогою творчих власних висловлювань.

5. Складіть 3 запитання речення, використовуючи слова з доданку. Назовіть і який зв'язок від відповіді бібліотекарки.
Додаток: р. Азовою, кішки.
6. Користуючись малюнком, складіть запитання речення до поданої сцени.

7. Допиши речення, користуючись малюнком.
Діти заважлилися у _____
8. Користуючись малюнком, запитай вчительку на якісь питання.
Чи у бібліотеці використовують кішки?
9. Складіть подані три питання і прочитай речення.
Щу для тебе чепцює кішки?
Хто багато працює, той багатий.
10. Користуючись малюнком, створи кілька подані в таблиці слова так, щоб утворили речення.
Малюнок особистість кішки,
Діти кішки кішки.
11. Як, на твою думку, ставитися до нього діти, зображені на малюнку? Завжди один речення.

Навчально-методичний комплект з української мови

Навчально-методичний комплект з читання

